

Hirdetés díj helyben:	
Egész évre	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre	2 frt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetés díj:	
Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELNIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, V. r. g. utca, 317-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.	

Palics.

Fürdőintézetünk rohamos emelkedésnek indult, azonban sajnálatosan látjuk, hogy ez irányban az érdem nem a tulajdonos törvényhatóságé, hanem magánosoké.

Ma a Vermes-féle gyönyörű telepet is beszámítva 15 új épület áll részint saját használatára, részint bérlőknek. A Vermes-féle építkezéseknél vasparipa és egyéb tornászati czélokra olyan aszfalt versenypályák vannak, hogy annak párja nem Magyarországon, de Londont kivéve Európában sincs.

És mit tesz a város?

A mi jó uraink kijárnak Palicsra szórakozni kijárnak a fürdőintézet környékének emelkedésében gyönyörködni, élveznek s ezzel befejezték hivatalos működésüket.

Tavasza van a liget nagyszerűen diszlik, a szebbnél szebb kertek csalogatóan hívják ki a nyaralni készülöket, s ez a körülmény készlet bennünket arra, hogy felhívjuk az erre illetékes közegeket: ne engedjék, hogy a város, mint erkölcsi testület hátramaradjon gazdasága mellett, a szegényebb magánosokkal szemben.

Építsenek.

Ezt nagyon könnyen megtehetik.

Három-négyszázezer forint jelen esetben nem pénz. Vegyenek fel egy 50 éves „Palicsi kölcsönt.” Ezt az összeget kamatostól együtt nemcsak letörleszti maga Palics, de még évente ki marad úgy a fürdőintézet fentartására, mint annak tovább fejlesztésére néhány ezer forint.

Ha van értelme a városi kölcsönöknek bármi téren is, ez a kölcsön lenne olyan, amelyik a városnak 50 százalékot jövedelmezne akkor, mikor a város ezen kölcsön után alig fizetne többet 4—5 százaléknál.

Mi ismerjük Palicsot, látjuk évről évre annak emelkedését, de látjuk azt is, hogy a megérkező fürdővendégeknek legalább is fele kénytelen vissza utazni, mert nincs lakás, míg a másik fele kénytelen szennyet, piszkot túrni a városi épületekben, mert azoknak nagyobb része istállóknak igen de emberi lakásnak nem alkalmas.

Rázzák le végre ezt a szegényt Magyarország 3-ik városának becsületéről és mutassák meg, hogy ha tudnák a városi vagyonból valami szép eredményt produkálni, legalább okos kölcsönnel is dolgoznak.

A védhímlőoltás mai állásáról hazánkban.

III.

Miután az 1876. évi törvény ez időszert még érvényben van, a miniszterium egyelőre álláspontját ezen kérdésben csak annyiban változtathatná meg, hogy — mintegy elismerve a tiszta állati nyirk ma már kétségtelenné vált nagy előnyeit és ezekre utalva, — meghagyná a törvényhatóságoknak, miszerint területükön lehetőleg az oltás ezen módját hozzák be. Lehetőleg, t. i. a menyiben a községek nem ellenzik, míg a törvényhozás e tárgyban nem intézkedik, vagyis míg a kormány ez irányban javaslatot nem terjeszt be, a mi reméljük — ha nem akarunk Egyiptom (Az egyiptomi kormány az utolsó években tényleg rendkívüli gondot fordít a védhímlőoltásra) és Japán által is túlszárnyaltatni — csak igen rövid idő kérdése lehet.

A fő itt az elv, t. i. legalább elvben kimondása annak, hogy az állati nyirkkal való oltásnak minél nagyobb elterjedése, főleg közegészségügyi, de még közigazgatási szempontból is felette kívánatos és elébe helyezendő az oltás másik ósdi módjának.

Ha ez megtörtént, akkor hatóságainak és községeinek tudni fogják köteleességüket. Feltehetően elismerés illeti azon megyék egészségügyi vezetőit, kik átérzve az itt szóban forgó közegészségügyi érdekek fontosságát, a dolgot erélyesen kezükbe vették és közegeiket megfelelőleg utasították. És ime, a legtöbb ily megyében vagy a szogabirói hivatal, vagy pedig

TÁRCZA.

A chic.

A „Szabadság” eredeti tárczája.

Hanem az az egyén, aki csak korlátolt szellemi tehetséggel bír, a kinél hiányzik a helyes irányu nevelés, aki tulkomoly, nehézkes nyárspolgári, avagy nagyúri módon phlegmatikus, az chic-re nem tehet szert soha, ha mindjárt annak elnyerését tűzte volna is ki életfeladatául. Az a férfi vagy hölgy is lehet azonban chic-es aki nem szép, mert a chic nem privilegiuma a külső szépségnek: A chic könnyen és ügyes mozgást kíván és tetszetős, ha nem is szép megjelenést, otthoniasságot, egy kissé merész fellépést, amely azonban sohasem fajulhat arrogantiává. Ezért az émelgős és tulsensitiv ugynevezett idealis kedélyek ép oly kevésbé képviselik a chic-et, mint a salonoknak bókoló udvarias és hódítani vágyó gavalléralakjai.

Az öltözködésben chic az, ha valaki a legujabb divat szerint van ugyan öltözve, de az öltözet nem viseli magán azt a feszességet, amely a toiletnek azt a jelleget adja, hogy az illető kiváló gonddal állítja azt össze; a ruhán sohasem lássék meg a szabó vasalója. Tehát a kifogástalanul megkötött nyakkendő csokra

vagy ha valakire azt mondják, hogy mindig úgy jelenik meg mintha a katulyából vették volna ki, az lehet elegancia, de sohasem lehet chic.

Ami pedig belső oldalát illeti a chic-nek azt jellemezni vajmi nehéz. Ha találkozott már társaságban kedves urak és hölgyekkel, akik első pillanatra kivívták rokonszenvedeteket akik mindenkinek tudnak valami kedveset mondani, anélkül, hogy bókólnának, akik tartózkodnak anélkül, hogy büszkének volnának, beszédek fecsegés nélkül, akaratlanul nyernek meg mindenkit, bár nem egyszer gúnyosak és csipősek, akik kedves ötleteikkel, megjegyzéseikkel örök derüben tartják az egész társaságot, szóval, akiktől azt szokták mondani hogy neki minden jól áll; ezek kedvencei a világnak és urai a chic-nek.

De azért ne gondolja senki, hogy a chic kiváló privilegiuma volna az előkelő osztályoknak, bár inkább található ott ahol az anyagi gondok számúzve vannak és a társasági előnyökbe nagy súly van fektetve.

Az alsóbb osztályoknak is meg van a maga chic-je. Mikor Göndör Sándor Pista bácsit (a Falu rosszában) lefekteti és hátán vereti el a cimbalmos nótáját, vagy mikor a hepciáskodó első legény elkurjongatja magát a korcsmában, hogy «megverek valakit vagy

engem valaki» az chic, éppen olyan chic mint mikor Duhaj Náci beköti az egész cigánybanda szemét, hogy ne lássanak semmit a világon és úgy huzzák el az ő nótáját, épp olyan chih, mint mikor a mágnás uriak között ment végbe a párbaj azon théma felett, hogy X. grófnő ezen vagy azon az estélyen piros, vagy kék harisnyát viselt-e. Ez utóbbi mondásom felett ne tessék amugy könnyedén átsiklani, igen fontos dolog az, amiről most az egész kasinó beszél.

Természetesen a polgári osztálynál annál a mely a szabadság és egyenlőség aerájában ura lett a világnak, szintén találkozzunk a chic-kel. De a fáradságtalan munka, a komolyan felfogott hivatás, a napi gondok sulya nem képeznek kedvező talajt a chicre, bár ebben is megteremhetnek, amint hogy fel is található a chic a honoratior osztályban, dus anyagi jólétben anyagi jólétben magasabb hivatalokon. A rendes életű nyárspolgár, a garasos kereskedő, a pedons és félszeg professor, a nyegle firtili kapzsi prokátor soha sem léphet át a chic küszöbén. Hanem az írók és művészek e kiváltságos népe az emberiségnek, a kiknek hivatása festeni az életet, azt a komédiát a maga tragikumában fenségében és prózai

minden község külön meghozhatja a szükségelt oltóanyag mennyiséget a nélkül, hogy ezzel összekötött igazán csekély költségek még csak megfontolás tárgyává is tétetnének. A mi ismét annak bizonyosságául szolgálhat, hogy ez irányban legtöbbet használhat szakközvegeink cél-tudados fellépése.

Egészen kárba vezett azon megyék jóakarata, melyek az ezen fontos közegészség-ügyi kérdésben elfoglalt álláspontjukat közgyü-lési határozat tárgyává tették és az állati nyir-eknek kizárólagos használatát — bizonyára a helyi viszoyok alapos megfontolása után — elrendelték, mivel a belügyminiszterium utalva a régi törvény szövegére, ezen határozatokat egyszerűen megsemmisítette. Sajnos, de tény, hogy az ilyen megyéknek aztán — rosszul értelmeztetvén a miniszteri leirat — elme-gy minden kedvük az állati nyirkkal való oltás meghonosításától.

Soraim azon óhajjal végzem, vajha tar-tartának az illető kartársak lelkiismeretbeli kötelességüknek hatásáikat ezen visszas álla-potokról felvilágosítani. Sursum corda!

Dr. Pápai Henrik.

A szabadkai izr. nőegylet közgyűlése.

A szabadkai izr. nőegylet f. hó 1-én hivta össze másodizben az idei közgyűlést, mely első izben f. é. március 25-re volt kitézve, de akkor az alapszabályszerű 25 határozatképes tag nem gyűlt össze, s így a közgyűlés f. hó 1-re lett hala ztva. Csodálatos, hogy ilyen komoly és nemes célú intézmény iránt oly kevés ér-deklódással viseltetnek a tagok, mert a 100 tagot meghaladó egyleti tagok közül ezuttal is nagy nehezen csak 49-en jelentek meg.

A gyűlést Geiger Adolfné elnök meg-nyitván több folyó érdektelen tárgy vita nél-kül elintéztetett. Csupán a koszoru kérdésnél fejlődött ki különböző álláspont. Ugyanis egy-leti tagnak elhalálozása alkalmával eddig a ravatalra az egylet részéről letenni szokott kos-zoru eltörlése indítványoztatott, melyre nézve nézve hosszabb heves vita után elhatározásra jutni nem bírtak, mire elnök névszerinti szava-zást rendelt el s így a szokásos koszoru nagy szótöbbséggel elejtetett.

mindennapiságában egyaránt, oh ezeknek van fogékonyosságuk minden iránt, a mi emberi!

Nincs is manapság kedveltebb alakja a közönségnek, mint egy-egy chices szó, vagy művész. Azon írók és művészek élénk fogékony-sággal bírnak — minden iránt a mi felkapott divatos és kelendő. Ők voltak tehát a chic, első terjesztői is.

A ki nem tudná megértent a chic fogal-mát, annak tanácslom, hogy nézze még a nemzeti színházban Halminak művészi játékát Ebből a tapintatból, rutinéből, és művészi discretióból a melylyel Halmi játszik — a leg-szeretetremlétebb chic fog eléje tárulni.

A chicut nem találta fel senki, se el nem tanulta a chic szabadalmazott tulajdona néhány kiváló egyénnek. A chic bár oly értelemben mint manap, kifejezésre nem is jutott még — ezredévek óta létezik. —

Chic volt az, mikor ama hires spártai hős a futárnak a ki neki azt jelenté, hogy a perzsák annyian vannak, hogy nyilaik elhomá-lyosítják a napot azt mondá hogy »sebj« legalább árnyékban fogunk harcolni «Chic volt amikor Nagy Sándor a világhódító apjának Macedonoi Fülöpnek egy újabb győzelmii hírére felkiáltott atyám te meghódítasz mindent mi fog megmaradni az én számomra?

(Vége.)

Következett a tisztujítás.

Az egylet belviszonyainak furcsa helyze-tét elég élénken véljük illusztrálva azzal, ha konstatáljuk miszerint a jelen volt 49 szavazó 3 féle szavazó-lajstromot nyújtott be. Nem vagyunk ugyan legkevésbé sem informálva az egylet ügykezeléséről, de a tegnapelőtti közgyűlés alatt tapasztaltak által meggyőződ-tünk, hogy az egylet kebelében folytonos sur-lódások napi renden vannak.

A választás eredményéből pedig határo-zottan meggyőződünk arról, miszerint az egész választás személyes érdekek szembeötlő ered-ménye. Szerény nézetünk szerint kár az ilyen nemes célú egyletnek ilyen személyes heczek által saját magát blamirozni, ez jövőjét nem emeli, de egyenesen annak létjogosultságában reactiot előidéz. A választás eredményéből vi-lágosan kitünik, hogy a választmány legtöbb érdemdu régi tagja csak alig-alig kerültek ki győzelemmel a választási urnából, míg a többi buzgó és tapasztalt tagok egészen elejtettek és helyettük egészen fiatal, az egylet terén igen kevés érdemekkel és tapasztalattal bíró tagok kerültek be.

Nem hivatásunk sem célunk az egylet dolgait kritizálni, de sajnos, hogy egylet, mely eddig oly szépen haladt, és melynek célja csak jótékonyosság lehet, önként teszi le kebelében azt a magvat, mely képes lehetne az egylet végelgyengülését előidézni.

Vólna még egy pár megjegyzésünk a lefolyt gyűlés alatt tapasztaltakra, de nem óhaj-tjuk ennyi szép asszony tömeges haragját ma-gunkra vonni.

Az előljáróság:

Elnök: Geiger Adolfné I-ső alelnök: Kunetz Albertné II-ik alelnök: Reinitz Márkné Pénztáros: Taussig Vilmosné és jegyző: Lövy Ferencz.

Választmányi tagok:

Böhm Mórné. Halbróhr Adolfné. Milkó Mórné. Lövy M. L-né Schlesinger Sándorné. Dr. Vilheim Adolfné. Dr. Wiener Salamonné. Ziffer D. A-né. Dr. Milkó Lipótné. Schulhoff Hermanné. Fürst Lászlóné. Müller Edéné. Bach-rach Gyuláné, Schreier Zsigmondné. Körpel Lipótné. Kunetz Józsefné. Bauer Gyuláné. Pollák Edéné. Geiger A. Mórné Kunetz Ignáczné, Buch-wald Lázárné Gerber Adolfné, dr Krahl Lipótné, Szántó Edéné, dr. Szilasi Mórné, Kunetz Mór-né, dr. Schäffer Mórné, Freudenberg Zsig-mondné, Roth Józsefné, Grünfeld Fülöpné. Gei-ger Gyuláné.

Póttagok: Geiger Miksáné, Schwimmer Miksáné.

Weitzenfeld Lipót.

Közgazd., ipar, kereskedelem.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1892. évi május hó 4-én, szerdán d. u. 1/2 órákor saját helyiségében tartja teljes ülést a következő láragsorozattal: A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Elnöki jelen-tések. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. Interpellációk és indítványok. A keres-kelemügyi miniszter 17164 számú leirata a kereskedő tanoncok iskoláztatása ügyében a marosvásárhelyi kamara által tett fölterjesztésre. A kereskedelemügyi miniszter 19433. számú leirata a fegyencz-munka korlátozása ügyében tett fölterjesztése. A kereskedelem-ügyi miniszter 18380 sz. leirata, melylyel vé-leményes jelentés végett megküldi Zenta vá-ros szabályrendeleteit a „piaczi rendtartásról“ és „az országos vásári rendtartásról“ és az orsz. vásárokon fizetendő helypénzről.“ A kö-

zös bizottság javaslatával. Az ipari szaktani-tók utazási öszlőndijaira beérkezett pályáza-tok előterjesztése. A közös bizottság javaslá-tával. Az elnökség jelentése, hogy fölterjesz-tést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez a Budapestről este induló gyorsvonat további fo galomba helyezéseért. Kapcsolatban ezzel a temesvári kamara átirata ugyanily tartalmu fölterjesztésének pártolásáért. A közös bizott-ság javaslatával. A kolozsvári kamara átirata a milleniumi kiállítás ügyében tett fölterjesz-tésével. A közös bizottság javaslatával. A miskolczi kamara átirata a vasuti adatok köz-lése ügyében tett fölterjesztésének pártolásá-ért. A közös bizottság javaslatával.

A városi közbizottság közfogyasztásra hatósági felügyelet alatt levágatott: Bika 1 db. Ökör 17 db. Tehén 193 db. Egy éven felüli borju 3 db. Egy éven aluli borju 298 db. Összesen 515 darab. A mult hónapi fo-gyaszttással szemben 45 db többel vágatott.

Törvénykezés.

Izraeliták elkeresztelése képez-e el-keresztelési kihágást? Erre a kérdésre a magy. kir. kuria a következő konkret eset alkalmából nemmel felelt: Ruzs Jakab görög katolikus lelkész, a Mózes-valláshoz tartozó Vagner Sárát megkeresztelte s e miatt a btk. 53. szakaszába ütköző valás elleni kihágás czimén pörbe vonták, vádolt azonban a vád alól fölmentetett, mert a vádoltnak vád tár-gyává tett azon cselekménye, hogy az izrae-lita hitfelekezethez tartozó Vagner Sára kis-koru leánygyermeket, életkoráról hitelt ér-demlő módon való meggyőződés, szülői bele-egyezés, valamint hatósági engedély nélkül megkeresztelte, nem alkotja még a btk. 53. §-ában körülirt kihágás tényálladékát. E ki-hágás tárgyát ugyanis az életkorának 18-dik életévét még be nem töltött kiskoru egyének az 1868. évi LIII. törvényezikk ellenére más vallásfelekezetbe történt jogosulatlan felvétele képezi, az idézett tcz. pedig kifejezetten csakis a keresztény vallásfelekezeteknek egymás kö-zötti viszonyosságát szabályozza, intézkedése-i tehát nem vonatkoznak egyszersmind az izra-elita vallásfelekezetekhez tartozó egyénekre és a keresztelés tényével a keresztény vallásba való felvételére. Minthogy azonban Ruzs Ja-kab görög katolikus lelkész eljárása a nem keresztény vallásfelekezetű kiskoru egyéneknek megkeresztelésére fennálló körendeleettel meg-egyezőnek nem mutatkozik, az iratok felettes egyházi hatóságával közöltetnek.

HIREK.

A szabadkai közgazdasági bank kebelé-ben, mint halljuk, külön zálogintézet alakult s legközelebb megkezdé működését. Az inté-zet célja a kisebb kölcsönökre szorult kö-zönségnek mindenféle értéktárgyakra a lehető legolcsóbb kamatláb számítás és szolid keze-lés mellett pénzt előlegezni. S midőn az in-tézet ez új intézmény vezetésével az e téren bő tapasztalattal bíró Heimann Lipótot bizta meg, pénztárossá pedig a város közönsége által elég előnyösen ismert Koch Salamont bizta meg, meg vagyunk győződve, hogy az intézmény meg fog tökéletesen Szabadka vá-ros igényeinek felelni. Erre vonatkozólag az intézet részéről bővebb hirdetés fog közzé-teteni.

Elfogott betörő. Schosberger újvidéki ékszerész boltjából a mult hó 22. és 23. dika közti éjjelen elkövetett betöréses lopás alkal-

mával 54 db ezüst remontoir órát, 24 női aranylánczot, 12 ezüstlánczot, 96 köves arany gyűrűt, negyven darab ezüst nyakéket, negyven db ezüst láncz-karperecset, egy gyémánt garnitúrát, egy ametiszt garnitúrát, egy ruganyos arany karperecset, egy széles arany láncz-karperecset, egy gyémánttal ékített arany karperecset, egy másik herelevél alakú diszitményekkel diszitett gyémántköves arany garnitúrát, 50 darab arany karperecset, gyémánttal, briliánsokkal és gyönggyel ékítve, egy ezüst botot — 8 — 10,000 forint becserkében — ellopottak. Az újvidéki kapitányság által kibocsátott körözvény alapján a bajai rendőrségnek sikerült az eddig ismeretlen tetteket Rádics András kömivessegéd és Klauber József, más néven Weisz budapesti lakos személyében kipuhatolni. Rádics András, a ki több rendbéli betöréses lopásért csak most ülte le 10 évi fegyházbüntetését, le van tartoztatva és az ellopott ékszerek egy jelentékeny része Baján megkerült, de a másik tettes a 27 iki délelőtti vonattal, az ellopott ékszerek nagyobb részével Budapestre szökött, de letartoztatása iránt a fővárosi államrendőrség főkapitánysága táviratilag megkerestetett, annál könnyebb lesz kézrekerítése, mert Klauber József korábban az Andrásyuti Rucher vendéglőben mint csaposlegény volt alkalmazva, legutóbb pedig mint napszámos Wollner testvérek cirkuszánál Újvidéken foglalatzkodott. A nyomozás különben még folyamatban van és bizonyára teljes eredményre fog vezetni, dacára annak, hogy Rádics András, — ki ügyes udvarló lehet — néhány hét alatt két asszony szívet elhódította és ezen «hölgyek» mindenáron azon voltak, hogy a rendőrséget tévutra vezessék és Rádics szökését elősegítsék. Le vannak tartoztatva ők is és a börtön bizonyára csillapító hatással lesz szerelmes szívükre.

Betöréses lopás. Sugár Manó helybeli fűszerkereskedőnek az udvarban lévő raktárát tegnap éjjel ismeretlen tettesek feltörték s onnan 15 zsák derczét 1 zsák lisztet s egy nagy bál mozsola szállót elemeltek. Az előzetes rendőri vizsgálat kiderítette hogy a tettesek hárman voltak és pedig egy mezétlábos, egy bocskoros és egy csizmás kiknek nyomai a sáros uton arra vezettek, hogy a jó madarak a Vojnits Dienes-féle telken keresztül menekültek el.

Gomba módra szaporodnak a kocsmák, ma holnap több lesz a kocsmák mint a fogyasztó. Az italmérsi engedélyezés véleményezésével azonban rendőrhatalóságunk visszaéléseit követ el mint egyelőre — például a Tumbász és Kolocskay féle kocsmákkal szemben. A sok „jó és olcsó kiszolgáltatás” — reklámok özönével lépik el a házsarkokat — de jó lélekkel elmondhatják róluk az ellenkezőt, sőt a „mérték” hiányosságára egyenesen felhívjuk a rendőrségünk figyelmét.

Május 1-én Pálcson megtartott torna verseny dacára az egész délután szakadatlanul tartott esőnek, minden várakozást fölülmulva tömeges látogatásnak örvendett és igen szép sikerrel végződött.

A legnemesebb szórakozást kétségkívül az irodalmi művek olvasása nyújtja. E tekintetben, mint a magyar szépirodalomnak egyik számot tévő tényezőjét méltán ajánlhatjuk olvasóinknak a „Képes Családi Lapok” című szépirodalmi folyóiratot, mely válogatott közleményeivel tanulságos és mulattató cikkeivel az olvasó közönség igényeit a legteljesebb mértékben kielégíti. — Főelőnye még az is, hogy minden egyes szám 3—4 önálló cikkel is tartalmazván, a lap egyes számainak meg-

vétele is lehetővé van téve. Legutóbbi száma a folyó regényeken kívül Berzericz Albert ismeretterjesztő cikkét; Miskolczy Henrik humoreszkjét, Jámborné Székely Lilla „Egy nevelőnő története” című elbeszélését, és egy rendkívül érdekes amerikai beszélynek Mirányi Kornélia-tól való fordítását tartalmazza. Mint oly lapot, mely méltán tarthat igényt az olvasó közönség pártfogására, melegen ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe a „Képes Családi lapok”-at, melynek kiadóhivatala Budapest V. Nagykorona utca 20 szám alatt van, hova az előfizetési pénzek küldendők. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr: félére 3 frt; egész évre 6 frt. Mutatványszámot kívánatra a legnagyobb készséggel küld ingyen a kiadóhivatal.

Érdekes fogadás dőlt el a napokban egy fővárosi szállóház disztermében, hova ez alkalomra nagyszámu előkelő urakból álló társaság gyűlt össze barátságos vacsorára. — A fogadást két fiatal mágnás tartotta, az egyik németországi volt, a másik magyar. Ez utóbbinak a nevét a képviselőválasztások óta gyakran emlegetik, mint egyikét a jövő férfainak. A fogadás száz üveg francia pezsgőbe, ötven üveg cognachá s a vacsora költségébe ment. Négy hónap előtt ugyanis egy főúri estélyen a magyar mágnás azon disputált össze a németországgal, hogy ez utóbbi a magyar bortermelésről s általában a magyar borokról igen becsméről megnyilatkozott, a rajnai borokat ellenben egekig magasztalta. „Meddig hazai borainkat a német és a franciák összevásárolják, kiviszik s aztán idegen vignetta alatt megint behozzák, sőt meddig boraink kivonatát, a magyar cognacot is ily módon utaztatják ki és be az ország határain, sőt Németországba is, addig semmi okom nincsen féltetni a magyar bortermelést. A német mágnás kételkedni kezdett, különösen az utóbbi adat valóságában s erre történt a fogadás. A föltételek szerint a magyar gróf április 15-én esti kilencz óráig kétségbevenhatlan bizonyítékkal volt köteles szolgálni a felől, hogy a magyar cognacot francia kereskedők csakugyan francia vignetta alatt árulják. A gróf a dolgot igen egyszerűen oldotta meg — Rendelt különböző németországi városokból jóhírű cégektől cognacot, s a küldeményeket, számszerint tizenhetet, felbontatlan állapotban felszállította az étterembe. A zsüri egymásután bontotta fel a csomagokat s az eredmény az lett, hogy a tizenhét küldemény közül ötben olyan cognacot találtak, melyről kétségtelenül bebizonyítható volt a magyar eredet. Két üvegen még a magyar vignettát is megtalálták a francia alatt, három üvegről a magyar vignetta le volt kaparva, az üvegek azonban csalhatatlan bizonyítékot nyújtottak. Összehasonlították ugyanis az Esterházy Géza gróf féle angyalföldi cognacgyár üvegeivel s ugyanazonosoknak találták ezekkel. — Sőt a palaczkok elzárása is érintetlen volt még, s bennök ugyancsak az angyalföldi cognac-gyár dugóit találták meg, valamint hogy a fentebb említett két üvegen beragasztva talált magyar vignetta is ugyanazé a gyaré volt. Konstatálták továbbá az érdekes körülményt is, hogy az a küldemény mely Lipcséből érkezett, azokból a cognacokból való volt, melyeket az Esterházy cognacgyár a lipcei kiállításra küldött s ott velük nagy aranyérmert nyert. Ezekkel tehát az a mulatságos dolog történt meg, hogy a lipceiek orra elől megvette egy francia cég olcsón — s aztán francia vignetta alakban és drágán egy lipcei cégre szóta

rá. A német báró, mikor e ténynek világosak lettek előtte, szó nélkül kifizette a fogadást s felfogadta, hogy ezentul több respektussal fog viseltetni a magyar cognac iránt.

Csarnok.

Nőegyleti közgyűlés.

Azok a kegyetlen férfiak, kik tetszelegnek maguknak azzal, hogy ők a „világ urai” (pedig csak olyankor azok, ha nincs mellettük az oldalborda) kirekesztették az asszonyokat az alkotmányos életből. De hát az asszonyok mindig tudtak magukon segíteni, s így keletkeztek a nőegyletek, melyeknek itt-ott jótékony célja is van, de legfőbb hivatásuk a női húság kiélegítése, meg hát néha jól esik voksolni.

Van tudvalevőleg nálunk is nőegylet elég. Hiszen Szabadkán olyan kevés a szegény ember s olyan gazdag a szegény alap, hogy mulhatatlanul szükséges legalább négy nőegylet. Ezeknek egyike mult vasárnap tartott tisztújító közgyűlést, melynek lefolyásáról csak azért nem lehet pontos leírást hozni, mert olyan gyorsiró még nem született, aki 49 egyidejűleg beszélő asszony mondásait bejegyezni tudná. Mert hát negyvenkilenczen voltak jelen a közgyűlésen s így egyszerre többen nem beszélhettek.

Vala pedig a közgyűlésen 3 heves pért. Az egyiket hívták krém pártnak, a másikat lekvár pártnak, a harmadikat pedig, mivel a kettő között lavirozott, elnevezték habarékknak, Bizony furcsa étel is az a lekváros krém!

Előfordult véletlenül az, hogy valamely kérdésben mind a három párt egy nézetben volt természetesen ekkor vitatkoztak a legnagyobb tüzzel és szenvedéllyel, ami különben hölgyeknek igen jól áll.

De hát kezdjük az elején, mert volt annak a gyűlésnek eleje is. Ekkor ugyanis az elnöknő elkezdett csöngetni s csöngetett amíg csak két hölgy együtt volt. Se elnök, se csengetyü nem volt azonban képes a vitatkozókat elnémitani.

Legtöbb bajt a halottak okoztak. Arról volt szó, kapjon-e minden halott a ravatalára nőegyleti koszorút? A krémpárt nem akart koszorút, mert ők majd ugyis kapnak, a lekváros azonban nem akarnak koszorú nélkül a temetőbe menni. Leszavazták azonban a lekvárt s csak annyit engedtek neki, hogy hát nőegyleti partecédulát mégis kapnak; — ez sokkal olcsóbb s aránylag mégis előkelő.

Most következett az alkotmányos harc. Az a negyvenkilenc asszony, mind külön-külön akarta egymást kapacitálni, ami elképzelhetőleg fényesen sikerült is. A tisztviselői kart még csak középnyagságu zaj között kiáltották ki, s egy árva éljen is fölhasogott, a mire meg is hajtották magukat az ujonan választottak, sőt voltak a kik egymás keblére borulva — összecsókolódtak, mi egy kis derűtséget is okozott.

Hanem aztán a választmányra gyönyörűen ment az alkotmányos titkos voksolás. Volt ott annyi féle czédula, hogy abból Szabadka összes egyleteit el lehetett volna látni. Önkényt következik ebből, hogy nem volt a beadott szavazatok közt két egyforma czédula sem, a minek meg a szavazatszedő bizottság örülhetett szörnyen.

A mint egy asszony belépett menten megrohanták nyájas mosolyokkal és fehér czédulákkal. Persze a plajbász is szorgalmasan működött, mert azt csak nem lehet egy nőegyleti hölgytől sem kívánni, hogy épen azokra szavazzon, a kik a czédulán állanak s a kit

mások akarnak. Hol maadna akkor az elvűség és az önálló gondolkodás?

Igazán nem akarunk malicziózusok lenni, mert ezt nem érdemlik a jótékony hölgyek, de olyan obstrukciós zajt semminemű szélsőbal párt nem csapott még, mint ezek a rettentetlen kortesek. Igazán kár, hogy ezt a hevet egymásra pazarolták, mert ha férfiakat akartak volna ekkora lelkesültséggel s a nyelvek és szemek rábeszélő képességével meghódítani, akkor talán még a kétnejűséget is megszavaztatták volna a férfakkal. Valóban csodálatos, hogy az országgyűlési képviselő jelöltek még eddig nem tettek alapos kísérletet női kortesek alkalmazására, mert ezeknek segítségével győzelmiük «több mint bizonyos» volna. Különben a közelmúltban volt is erre éppen megyénkben fényes példa.

Mi volt a választásnak eredménye, arról más helyen referálunk. Az bizonyos, hogy számos ambíció maradt kielégítetlen és számos titkolt keserűség forrása lőn a közgyűlés.

Hogy volt-e valamikor vége is a közgyűlésnek? Hihetőleg igen, mert másnap nem

igen hallottunk férjeket vacsora hiányáról panaszkodni. A duló szenvedélyek is lecsillapodtak talán otthon, de nem a kölcsönös pikk, a mit hosszú időn át fognak még megőrizni, s nem a kölcsönös kritizálás, mely még számos délutáni kávéhoz fog beszéd tárgyat szolgáltatni.

A féltőbbek kedvéért kijelentjük végül, hogy verekedés a közgyűlésen nem volt.

Nyilttér.*)

Bandita és orvosnövendék.

(Mucsi Tóbiás figyelmébe ajánlva.)

Nevezetes dologgá vált, hogy Mucsi Tóbiás lakót fogadott házába. Első lakója veje volt, ki 3 hó múlva megszökött tőle; második lakója 1/2 évre terjeszté ki türelmét; aztán menekült. Harmadik lakójával már többször volt alkalm a nyilvánosság terén találkozni. Viselt dolgai közül utolsó lakója valódi bandita támadásokról regél. Egy ily bakonyi betyár-féle kalandra készül most Mucsi T. fia József — állítólag orvosnövendék — ki is

*) E rovat közlőtekért nem felelős a Szerk.

több tanu jelenlétében arra figyelmeztette a kiköltöző 3. lakót „hogy leselek rá, vigyázzon magára, lesnek rá! Jó lesz magára vigyáznia!” Ily jóakaró bandita-jelöltről még nem hiszem hogy tett volna említést a krónika! Egy alkalommal Mucsi T. kijelenté, hogy élte nyitott könyv. Ime két újabb lapja e könyvnek. A többször említett 3-ik lakó az általa készített falfestést elrontá az által hogy ráírta mésszel e szót „sipkát le” annak emlékére, hogy udvariatlansága miatt egykor ki kellett utasítania lakásából Mucsi T. a házgazdát. ki sipkáját levenni nem akarta. Ez jellemezte őt a közönség előtt. A midőn a kiköltöző lakó megtagadta kérését, hogy kártérítést adjon, varrógépét erőszakkal elvette. A birói fölvilágosítás után varrógépét visszaadta ugyan, de azt híreszteli, hogy szemérem sértő kifejezés van a szoba falára írva. Ezt aljas hazugságnak nyilvánítom. Uj lakója és több jelenvolt tanuval igazolható, hogy Mucsi T. fenti nyilatkozata merő hazugság.

Handelsmann Antal.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer

FERENCZ JÓZSEF

keserűviz, a keserűvizek királya.

10 aranyéremmel az 1-ső kiállításokon kitüntetve, leginkább ajánlva az orvos urak által. Kéretik csak Ferencz József-viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. Kapható mindenütt. Az Igazgatóság, Budapest, Váci-utca 18. 7-10

Bátor vagyok a t. építész, építő-mester, vállalkozó és háztulajdonos urak tudomására hozni, hogy helyben

márvány, mozaik és csement-ipar-telepet rendeztem be és minden e szakmába vágó munkákat készítek, u. m. beton-csatornázás, nedves falak szárazzá tételét, fürdőkádak, víz-medenczék és vizezőket, márvány, mozaik és csement-lapok, konyhák, folyosók, lépcsőházak verendák, templomok, kórházak, stb. kikövezését, továbbá elvállalok minden színben és mértékben olasz-, belgia- és francia már ványból, faburkolások, fürdők, kandalók, mozdós és kávéházi asztal-lapok, éjjeli szekrény, tükör-állvány, pohárszék, consol- és billiárd-lapok készítését.

Ezenkívül mindig raktáron tartok I. r. Portland-csement és hidraulikus meszet.

E szakmába vágó 16 évi működésem és gazdag tapasztalataim, melyeket Ausztria-Magyarország fővárosaiban és Olaszországban szereztem, képesítenek fentebb említett munkák lelkiismeretes kivitelére, pontos és gyors kiszolgálás mellett.

Midőn becses támogatását és megbízásait van szerencsém kikérni, maradok

mély tisztelettel
5-10
Novák G.
márvány, mozaik és csement iparos. I. Kölcsey-utca 384. sz.

Egy kovács kerestetik,

aki egész évre szerződni óhajt birtokomra

Kikötöm, hogy az illető necsak a kovács mesterséget értse, de cséklésnél a gépkezelést is vezesse.

Helyét május hóban elfoglalhatja.

Bővebb értesítést lakásomon

Kiss Ábel.

Petőfy-utca 88.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit” (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük Gyógyvizünket új címkével ellátott új alakú, az eddigieknél erősebb üvegekben, a viznek valótozatlannul maradását biztosító erős dugaszolással és ónkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk

Di Karlovszky utóda

Margit gyógyforrás igazgatósága

Orvosi bizonyítványok.

1892

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magánygyakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó halásúnak találtam a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melyenek a Seltersi, Radeni, Vichy stb. különbözik e viz csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savdúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. KÉTY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit” (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tisztá szükséges ásványvizek sorába tartozik, részint magánygyakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hacsak az idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E viz más haspny vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli stb. kisebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva bír előnyvel.

Kizárólagos
fő r a k t á r

ÉDESKUTY L.

Budapest, Erzsébet tér 8. sz.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállító al

Ugyisintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.